

HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

- ❖ Yeni Türk Devleti, sadece yönetimde değil, toplumun huzur ve güvenini sağlayan hukuk sisteminde de modernleşmeyi hedeflemiştir.

Hukukta Birliğin Sağlanması

Eski Sistemin Sorunları:

- Osmanlı Devleti'nde hukuk; **şeri** (dini) ve **örfi** kurallara dayanıyordu.
- Yabancı devletlerin kendi mahkemelerini açması ve vatandaşlarını kendi kurallarına göre yargılaması **hukuk birliğini** bozmuş ve Osmanlı'nın **egemenlik haklarını** zedelemiştir.

Atatürk'ün Görüşü: * Mustafa Kemal Paşa, eksik vasıtalarla hedeflere ulaşamayacağını ve hukuk uzmanlarının modern ihtiyaçlara göre hemen çalışmaya başlaması gerektiğini savunmuştur.

- ✚ Bu amaçla 1925 yılında hukukçu yetiştirmek için **Ankara Hukuk Mektebi** açılmıştır.

Türk Medeni Kanunu'nun Kabulü (17 Şubat 1926)

- ❖ Osmanlı'da aile ve toplum hayatını düzenleyen, Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında hazırlanan dini esaslı **Mecelle** artık çağın ihtiyaçlarını karşılayamıyordu.

Neden İsviçre Medeni Kanunu Örnek Alındı?

- Avrupa'daki en yeni ve en modern kanun olması.
- Demokratik ve laik bir yapıya sahip olması.
- Kadın-erkek eşitliğine dayanması.

Türk Medeni Kanunu ile Sağlanan Haklar:

- Tüm vatandaşlar arasında din, dil ve mezhep ayrımı gözetmeksizin hak ve ödev bakımından eşitlik sağlandı.
- Kadınlara çalışma ve istediği mesleğe girme hakkı tanınarak sosyal ve ekonomik alanda kadın-erkek eşitliği sağlandı.

- Tek eşle evlilik esası getirildi.
- Resmi nikah zorunlu hale gelerek aile birliği devlet güvencesine alındı.
- Boşanma hakkı hem kadına hem erkeğe verildi.
- Miras paylaşımında kız ve erkek çocuklar arasında eşitlik sağlandı.
- Anneye de çocuğun velayetini alma hakkı verildi.

LGS Çok Önemli Not:

- ✚ Türk Medeni Kanunu ile kadınlara **sosyal ve ekonomik haklar** verilmiştir; ancak bu kanunla **siyasi haklar (seçme ve seçilme)** verilmemiştir.
- ✚ Siyasi haklar daha sonra (1930-1934 arası) verilecektir.

Diğer Alanlarda Kabul Edilen Kanunlar

- ❖ Hukuk sistemini tamamen modernleştirmek için farklı ülkelerden modern yasalar alındı:
 - **Ceza Kanunu:** İtalya'dan (1926).
 - **Ticaret Kanunu (Deniz Ticareti):** İsviçre'den (1926).
 - **Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu:** Almanya'dan (1929).
 - **İcra ve İflas Kanunu:** İsviçre'den (1932).

Hukuk Alanındaki İnkıpların Ortak Özellikleri

- Laik ve çağdaş bir hukuk anlayışı benimsenmiştir
- Kanun önünde eşitlik sağlanmıştır
- Kadın hakları geliştirilmiştir
- Milli egemenlik güçlendirilmiştir.